



CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST

Broj: 0504-6500/20
Podgorica, 21. 11. 2022. godine

ZAHTEJEV ZA POJAŠNENJE DOKUMENTACIJE ZA JAVNO NADMETANJE

Dana 18. 11. 2022. godine od strane subjekta koji je otkupio Dokumentaciju za javno nadmetanje podnesen je zahtjev za pojašnjenje Dokumentacije za javno nadmetanje sljedeće sadržine:

1. Pravilom AR82 se definiše da "podobnost ponuđača može ostati ista ili se smanjiti tokom uzastopnih primarnih rundi, ali se nikada ne može povećati." Da li nemogućnost povećanja podobnosti se odnosi u odnosu na prethodnu primarnu rundu koja je sprovedena ili na inicijalnu podobnost ponuđača u prvoj primarnoj rundi?
2. Da li nas inicijalna podobnost iz prve primarne runde ograničava na bilo koji način u toku dodatne runde faze glavne aukcije, osim na načine definisani pravilom AR117?
3. Imajući u vidu da je članom 5.3 (strana 44) definisano "*Za postizanje zahtjeva u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže koji omogućava pružanje usluga sa definisanim kvalitetom može se koristiti bilo koja tehnologija i radio-frekvencije iz bilo kog opsega kojim nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija raspolaže (uključujući i ranije dodijeljene radio-frekvencije), saglasno odgovarajućem planu raspodjele radio-frekvencija. Nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija koji bude raspolagao spektrom iz više opsega za koje su definisani različiti zahtjevi u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže, obavezan je da ispuni strožiji zahtjev, pri čemu se ne zahtijeva da razvija mrežu u svakom opsegu paralelno.*" kao i da je članom 5.3.2 (Razvoj 5G mreže) definisano "*Nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3,6 GHz, bilo da je postojeći operator mobilnih elektronskih komunikacionih usluga ili novi učesnik na tržištu, obavezan je da do kraja 2024. godine instalira i pusti u rad u cilju pružanja javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga najmanje pet 5G (NR) radio baznih stanica (gNodeB) u Podgorici, najmanje tri 5G (NR) radio bazne stanice u Nikšiću, najmanje po dvije 5G (NR) radio bazne stanice u Baru i Bijelom Polju i najmanje po jednu 5G (NR) radio baznu stanicu u svakoj od ostalih opština u Crnoj Gori. Za postizanje navedenih zahtjeva mogu se koristiti radio-frekvencije iz bilo kog opsega kojim operator raspolaže (uključujući i ranije dodijeljene radio-frekvencije), postavlja se pitanje kontradiktornosti sa članom 5.3.2 (Pokrivenost stanovništva) koji definiše "*Smatraće se da je nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3,6 GHz ispunio uslov pokrivenosti stanovništva signalom mreže, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 100/30 Mb/s na bazi korisničkog iskustva, ukoliko do kraja 2030. godine obezbijedi pokrivenost najmanje 75% ukupnog stanovništva Crne Gore, pri čemu je pokriveno najmanje 50% stanovništva u svakoj opštini u Crnoj Gori ili je pokriveno najmanje 95% stanovništva u svim naseljima gradskog (urbanog) tipa*"*

u opštini i implementiran najmanje sljedeći broj 5G (NR) radio baznih stanica (gNodeB) u opsegu 3,6 GHz”.

Da li ispunjenje obaveze navedene u dijelu "Razvoj 5G mreže" (instalacija/puštanje u rad minimum 33 5G (NR) bazne stanice u svim opštinama) gdje se za postizanje navedenih zahtjeva mogu koristiti radio-frekvencije iz bilo kog opsega kojim operator raspolaže do 2024. godine) se ubraja u ukupan broj baznih stanica koje je potrebno implementirati, a koje čine ispunjenje obaveze iz "Pokrivenosti stanovništva" (implementiranje određenog 5G (NR) baznih stanica u svim opštinama i to u zavisnosti od ukupnog broja stanovništva)?

POJAŠNJENJE

U skladu sa Odjeljkom 4.3.5 Dokumentacije za javno nadmetanje Agencija daje pojašnjenja kako slijedi:

1. Shodno Pravilu AR81 i Pravilu AR82 u svakoj primarnoj rundi ponuđač može podnijeti samo ponudu kojoj je pridružen stepen aktivnosti koji ne premašuje njegovu trenutnu podobnost za nadmetanje, a podobnost ponuđača za nadmetanje u primarnoj rundi jednaka je stepenu njegove aktivnosti u prethodnoj primarnoj rundi. Ovo znači da podobnost ponuđača u primarnoj rundi može ostati ista, ukoliko je njegovoj ponudi u prethodnoj rundi pridružen stepen aktivnosti jednak stepenu njegove podobnosti u toj rundi, ili se smanjiti, ukoliko je njegovoj ponudi u prethodnoj rundi pridružen stepen aktivnosti manji od stepena njegove podobnosti u toj rundi. Nije moguće povećati podobnost za nadmetanje u drugoj primarnoj rundi u odnosu na podobnost u prvoj primarnoj rundi, odnosno u bilo kojoj narednoj primarnoj rundi u odnosu na prethodnu.

S obzirom da je shodno Pravilu AR82 podobnost ponuđača za nadmetanje u Prvoj primarnoj rundi (inicijalna podobnost ponuđača) jednaka zbiru bodova podobnosti za sve blokove koji su predmet nadmetanja u fazi pre-aukcije, odnosno u fazi glavne aukcije, što praktično znači da svaki ponuđač u Prvoj primarnoj rundi ima maksimalan broj bodova podobnosti, jasno je da ni u jednoj primarnoj rundi nije ni moguće imati veći broj bodova podobnosti od onog kojim ponuđač raspolaže u Prvoj primarnoj rundi.

2. Na dodatnu rundu se ne primjenjuju pravila aktivnosti. Shodno Pravilu AR82 podobnost ponuđača za nadmetanje u Prvoj primarnoj rundi (inicijalna podobnost ponuđača) jednaka je zbiru bodova podobnosti za sve blokove koji su predmet nadmetanja u fazi pre-aukcije, odnosno u fazi glavne aukcije. Ovo znači da inicijalna podobnost ne ograničava ponuđača ni na koji način u pogledu njegove podobnosti za podnošenje ponude u bilo kojoj primarnoj rundi niti u Dodatnoj rundi faze glavne aukcije.

Shodno Pravilu AR101 dodatna ponuda može sadržati samo blokove u kategorijama u kojima je ponuđač u Prvoj primarnoj rundi faze glavne aukcije podnio zahtjev za više od nula blokova. Broj blokova koje u tim kategorijama može obuhvatiti dodatna ponuda nije ograničen ponudama koje je ponuđač podnio u primarnim rundama faze glavne aukcije, već samo *spectrum cap*-om (računajući blokove kojima ponuđač već raspolaže u opsezima 800 MHz i 900 MHz i blokove koje je ponuđač osvojio u primarnim rundama faze pre-aukcije, odnosno faze glavne aukcije predmetnog postupka javnog nadmetanja), pri čemu ponuda mora zadovoljavati i druge uslove propisane Pravilom AR117.

3. U Odjeljku 5.3.2 definisan je zahtjev pokrivenosti signalom mreže po kome je nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3,6 GHz, koji je postojeći operator mobilnih elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori, obavezan da do kraja 2026. godine obezbijedi pokrivenost signalom mreže najmanje 75% ukupnog stanovništva Crne Gore, uz uslov da u svakoj opštini u Crnoj Gori mora biti pokriveno najmanje 50% stanovništva, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 30/10 Mb/s na bazi korisničkog iskustva, odnosno da do kraja 2030. godine obezbijedi, i nakon isteka toga roka održava, pokrivenost signalom mreže najmanje 75% ukupnog stanovništva Crne Gore, uz uslov da u svakoj opštini u Crnoj Gori mora biti pokriveno najmanje 50% stanovništva, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 100/30 Mb/s na bazi korisničkog iskustva. Za postizanje ovog zahtjeva primjenjuje se tehnološki neutralan pristup, a operator može koristiti radio-frekvencije iz bilo koga opsega kojim raspolaže, kako je i navedeno u prvom stavu Odjeljka 5.3.

S obzirom da bi ispunjenje uslova pokrivenosti signalom mreže najmanje 50% stanovništva opštine, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 100/30 Mb/s na bazi korisničkog iskustva, u nekim opštinama moglo predstavljati veliki izazov za operatora u smislu potrebe nesrazmjerno visokog obima investicija u odnosu na efekat koji se tim uslovom postiže, uveden je alternativni kriterijum po kome će se smatrati da je uslov ispunjen i ukoliko operator do kraja 2030. godine obezbijedi pokrivenost najmanje 95% stanovništva u svim naseljima gradskog (urbanog) tipa u opštini i implemetira najmanje navedeni broj 5G (NR) radio baznih stanica (gNodeB) u opsegu 3,6 GHz (zahtijeva se da oba elementa budu postignuta). Dakle, ne radi se o kontradiktornim uslovima, već o alternativnom kriterijumu koji je uveden sa ciljem da se otkloni rizik od obaveze nesrazmjerno visokog ulaganja u odnosu na efekat koji se tim zahtjevom postiže.

Za ispunjenje zahtjeva u pogledu razvoja 5G mreže, po kome je nosilac odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3,6 GHz obavezan da do kraja 2024. godine instalira i pusti u rad u cilju pružanja javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga najmanje pet 5G (NR) radio baznih stanica (gNodeB) u Podgorici, najmanje tri 5G (NR) radio bazne stanice u Nikšiću, najmanje po dvije 5G (NR) radio bazne stanice u Baru i Bijelom Polju i najmanje po jednu 5G (NR) radio baznu stanicu u svakoj od ostalih opština u Crnoj Gori, operator može koristiti radio-frekvencije iz bilo koga opsega kojim raspolaže, kako je i navedeno u Odjeljku 5.3.2. Sa druge strane, pomenuti alternativni kriterijum ispunjenosti uslova pokrivenosti stanovništva signalom mreže, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 100/30 Mb/s na bazi korisničkog iskustva, podrazumijeva implementaciju odgovarajućeg broja 5G (NR) radio baznih stanica (gNodeB) po opštinama isključivo u opsegu 3,6 GHz. Pri tome, sve 5G (NR) radio bazne stanice (gNodeB) u opsegu 3,6 GHz implementirane do kraja 2024. godine u cilju ispunjenja uslova razvoja 5G mreže uzeće se u obzir i prilikom provjere ispunjenosti uslova pokrivenosti stanovništva signalom mreže, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 100/30 Mb/s na bazi korisničkog iskustva na kraju 2030. godine.

**Radna grupa za pripremu
i sprovođenje postupka
javnog nadmetanja**

Boris Jevrić